

Tribale Kunst en Cultuur

Jaargang 2 - nummer 2 - juni 2014

Bij de foto op het voorblad

De foto's op het voor- en achterblad tonen een object uit de verzamelingen van twee van onze leden. Elk verzamelend lid krijgt bij toerbeurt de gelegenheid om een voorwerp uit zijn verzameling op deze manier te exposeren. Een object waarmee hij/zij om welke reden dan ook een bijzondere band heeft. Over de reden daarvan wordt hieronder verteld. Voor het voorblad van deze editie is het woord aan Hank Gulickx-Burg, die samen met Harry Burg-Gulickx galerie De Buytensael beheert. www.debuytensael.nl

*Lobi-maternité,
h 150 – br 105 cm*

Imposante Lobi-maternité

Al in mijn studietijd, eind jaren zestig van de vorige eeuw, werd ik gegrepen door etnografica en begon het te verzamelen. In de loop der jaren ontstond een gevarieerde verzameling met stukken van diverse stammen. Mijn collectie vormt de basis voor de galerie in hedendaagse kunst en etnografica, die mijn partner en ik in 1999 hebben opgericht. We besloten dat we de hele collectie ter verkoop in de galerie zouden aanbieden, met uitzondering van één groep, de Lobi.

Van 1969 tot 1999 maakten we diverse reizen door Afrika. Daarbij was een huis in de ministerswijk van de stad Ouagadougou (Burkina Faso) gewoonlijk onze uitvalsbasis. Als allereerste maakten we een tocht naar het Lobi-gebied in Burkina Faso, Ghana en Ivoorkust.

In die periode waren Lobi-sculpturen nauwelijks bekend/gewild in Europa. Het boek *Kunst und Religion der Lobi* van Piet Meyer, in 1981 uitgegeven bij de gelijknamige expositie in het Museum Rietberg in Zürich, zorgde voor meer bekendheid.

De Lobi-cultuur wordt gekenmerkt door een zeer grote variëteit aan voortbrengselen, die vaak veelvormiger zijn, dan bij andere stammen: sculpturen in hout, brons, ijzer, ivoor en terracotta; gebruiksvoorwerpen (trappen, stoelen); muziekinstrumenten (fluiten, balafoons); waardigheidsstaven; hutposten etc. Ook zijn er (relatief weinig) maskers, met ook vrij veel vormvariatie.

Opvallend is, dat ook mensen met een beperking in de Lobi-cultuur een gewaardeerde plaats krijgen.

Zo bestaat er de sculptuur van *de zittende Lobi, die zich niet kan voortbewegen*, maar die, in het veld geplaatst, gaat fluiten bij onraad. Iconografisch zijn er grote verschillen in maternité's; er zijn zelfs *paternité's*.

Voor de afbeelding op de cover was het moeilijk kiezen uit de grote diversiteit aan Lobi's uit onze privécollectie. Maar uiteindelijk kozen we voor de hier getoonde maternité, die behalve door de kracht van haar expressie ook imposant is door de afmetingen en door de nog aanwezige offersporen. Het beeld is destijds door ons gekocht van de vrouw van een hooggeplaatste ambtenaar om de studie van haar zoon te bekostigen.

Hank Gulickx-Burg

Redactie: Zo'n dwars uitgestoken arm zie je vaak bij Lobi-beelden. Meestal maakte de snijder daarvoor dan gebruik van een dwarse zijtak (hier dus niet). Ook bij hun maternité's is het kind vaak uit een zijtakje gesneden. Hier is dat helemaal niet het geval. Daarbij vind ik de plek op het moederlijf, waar het kind met één hand tegenaan wordt gehouden, opmerkelijk. En in het kind zelf vallen

de naturalistische lichaamsverhoudingen op, evenals de grootte van de baby, waarmee het kind alle kenmerken van een kleine pasgeborene heeft.

Maternité's zijn eigenlijk altijd vruchtbaarheidsbeelden, maar dit beeld neemt binnen die 'groep' op meerdere gronden inderdaad een bijzondere plek in.